

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/108/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8216205557
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8216205557.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Jany Burešovej v spore žalobkyne: R. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/XX, XXX XX V., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava 811 09, IČO: 35 807 598, o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 6Csp/93/2016-51 zo dňa 13.07.2017 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobkyni nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 22.04.2010, uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným, uvedená vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, v bode 12., v znení: „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou,“ je neprijateľná. Priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči žalovanému.

V odôvodnení poukázal na dôvody žaloby, stanovisko strán sporu, výsledky vykonaného dokazovania, obsah pripojených listinných dôkazov, citoval ust. § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 1 - 3, 5 Občianskeho zákonníka, a uviedol, že medzi stranami sporu došlo dňa 22.04.2010 k uzavretiu zmluvy o úvere, v ktorej je žalobkyňa ako dlžník označená identifikačným číslom (IČO), pričom mala prehlásiť, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon podnikania. Uvedené prehlásenie je opatrené osobitným podpisom žalobkyne. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že úver použila pre osobnú potrebu, nie na podnikanie. V zmluve je žalobkyňa identifikovaná rodným číslom, číslom občianskeho preukazu, ako aj IČO-m. Súd prvej inštancie posúdil právny vzťah medzi stranami sporu ako vzťah spotrebiteľský s tým, že uviedol, že rodné číslo a adresa trvalého pobytu je typickým identifikačným znakom fyzickej osoby. Pokiaľ zmluvu o úvere podpísala žalobkyňa menom, priezviskom s uvedením svojho rodného čísla a adresou bydliska, podpísala ju ako fyzická osoba, nie ako fyzická osoba podnikateľ. Bez pochyb osobné údaje, a to rodné číslo, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu svedčia o tom, že sa jedná o fyzickú osobu, pričom pre identifikáciu fyzickej osoby podnikateľa sa nevyžaduje údaj o trvalom pobyte, rodné číslo, ale sa vyžadujú údaje o obchodnom mene, mieste podnikania a IČO. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť preto sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ust. § 52 Občianskeho zákonníka. Zo skutkového tvrdenia žalobkyne je zrejmé, že finančné prostriedky jej boli poskytnuté za účelom osobnej spotreby a taktiež aj použité na jej osobné účely. Uvedené podporuje aj spôsob vyhotovenia predmetnej úverovej zmluvy, keď podpisom úverovej zmluvy sa spotrebiteľ súčasne podpisuje aj pod tú časť textu, ktorá je vytlačená v dolnej časti zmluvy drobným písmom. Súd zdôraznil, že na preukázanie toho, že bol

úver poskytnutý na podnikanie dlžníka, zaťažuje žalovaného. Spoľahlivým preukázaním nemôže byť ani všeobecný údaj o uzavretí zmluvy na výkon podnikania, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, v akej predmete činnosti podniká prijímateľ úveru a v akej korelácii s touto podnikateľskou činnosťou je uzavretie predmetnej zmluvy. Vymedzenie účelu poskytnutia úveru bez akejkoľvek aktivity žalovaného aj v spojitosti s nekalými praktikami možno vyložiť tak, ako by v zmluve nebol účel vymedzený vôbec. Uvedená prax je súdu známa aj z jeho úradnej činnosti, teda v prípade formulárových zmlúv v snahe vyhýbať sa ochrane práv spotrebiteľov a vytvárať zdanie, že úver je poskytnutý dlžníkovi na účely podnikania. Následne súd citoval ust. § 298 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, ako aj poukázal na systém ochrany práv spotrebiteľa a uviedol, že požadovanie úhrady administratívneho poplatku je bez pochyb neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keďže dodávateľ vyžaduje od spotrebiteľa splnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané. Pri poplatku zo spotrebiteľského úveru je totiž nevyhnutné, aby sa nimi platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie v zmysle ust. § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka určil za neprijateľnú dojednanú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve v bode 12 týkajúcu sa administratívneho poplatku, aj v zmysle ust. § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle ust. § 262 v spojení s § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku a zásadou úspechu žalobkyne v konaní, ktorej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči žalovanému.

2. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalovaný. Namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia s tým, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s argumentáciou žalovaného, ale iba nekriticky prevzal argumentáciu žalobcu, čím odňal žalovanému možnosť konať pred súdom, ďalej, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vo vzťahu k nepreskúmateľnosti rozhodnutia poukázal na náležitosti odôvodnenia rozhodnutia s tým, že nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia je porušením práva na súdne konanie. Ďalej namietal nedostatok naliehavého právneho záujmu na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky s tým, že poukázal na ust. § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku. Uviedol, že pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný, účinný a správne zvolený procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné súdne konanie. K posúdeniu zmluvy o úvere poukázal na to, že uvedenú zmluvu nemožno považovať za zmluvu spotrebiteľskú z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil právny status žalobkyne ako spotrebiteľky. Podľa názoru žalovaného sa nejedná o zmluvu spotrebiteľskú, lebo žalobkyňa bola ako dlžníčka a označená v zmluve identifikačným číslom v zmysle Obchodného zákonníka, navyše brala úver za účelom podnikania, čím bol vyňatý spod pozitívneho vymedzenia pojmu spotrebiteľ. O spotrebiteľa ide jedine v tom prípade, ak by si vzala úver na osobnú potrebu, a teda nie na účely podnikania, povolania, či zamestnania. Ďalej poukázal na obsah dojednaného poplatku, ktorý predstavuje náklad za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tou spojenou. Zdôraznil, že v čase uzatvorenia zmluvy neexistoval a nebol účinný žiaden všeobecne záväzný právny predpis, podľa ktorého by bola stanovená maximálna prípustná výška úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov. Poukázal na ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, z ktorého bolo potrebné vychádzať. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

3. Právny zástupca žalobkyne sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016 v znení neskorších predpisov, ďalej len CSP) vzhľadom na včas podané odvolanie osobou oprávnenou (§ 359 v spojení s § 362 ods. 1 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania a nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj internetovej stránke dňa 07.05.2018 (§ 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 1, 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd

použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

5. Oboznámením sa s obsahom spisu, odôvodnením napadnutého rozhodnutia, ako aj právnym posúdením uplatneného nároku a uplatnenými odvolacími námietkami žalovaným odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie.

6. K odvolaniu žalovaného uvádza, že uplatnená námietka týkajúca sa nepreskúmateľnosti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je dôvodná. Súd prvej inštancie sa náležite vysporiadal s právnym postavením žalobkyne pri uzatváraní zmluvy o úvere zo dňa 22.04.2010 (č.l. 5 spisu) so žalovaným s tým, že správne uviedol, na základe akých rozhodných skutočností a údajov vyplývajúcich zo zmluvy o úvere posúdil postavenie žalobkyne ako spotrebiteľky. Navyše aj z odôvodnenia žaloby vyplývajú skutkové tvrdenia žalobkyne týkajúce sa tejto skutočnosti, lebo žalobkyňa prehlásila, že úver jej bol poskytnutý na osobné účely, nie ako živnostníčke na účely podnikania. Zo strany žalovaného neboli preukázané žiadne skutkové tvrdenia na vyvrátenie tvrdenia žalobkyne, a preto súd prvej inštancie správne z predloženej zmluvy porovnaním údajov, ktoré sú nevyhnutné pri uzatváraní zmluvy o úvere s fyzickou osobou - občanom a fyzickou osobou - podnikateľom dospel k záveru, že žalobkyňa i napriek uvedeniu identifikačného čísla osoby podnikajúcej v zmluve o úvere, neuzatvárala túto zmluvu ako fyzická osoba podnikateľ. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia spĺňa náležitosti vyplývajúce z ust. § 220 ods. 2 CSP, je jasné, zrozumiteľné a najmä preskúmateľné.

7. Za nedôvodnú považoval odvolací súd uplatnenú námietku týkajúcu sa nesprávneho právneho posúdenia, vrátane nesprávnych skutkových záverov. Súd prvej inštancie správne vychádzal zo skutkových tvrdení strán sporu, ako aj z predložených listinných dôkazov, a najmä známych skutočností súdu vyplývajúcich z jeho rozhodovacej praxe vo vzťahu k posúdeniu postavenia strán sporu pri uzatváraní zmluvného vzťahu, ako aj uvedeného účelu poskytnutého úveru. Žalobkyňa mala na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky týkajúcej sa bodu 12, a to administratívneho poplatku naliehavý právny záujem vyplývajúci z ust. § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z.z.. Vo vzťahu k dojednanej aplikácii ustanovení Obchodného zákonníka odvolací súd poukazuje na ust. § 52 Občianskeho zákonníka, posledná veta v zmysle ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy Obchodného práva. Dojednaný administratívny poplatok medzi stranami sporu na základe zmluvy o úvere zo dňa 22.04.2010 pri výške úveru 1.000,- eur predstavoval 520,- eur. Jeho výška nie je špecifikovaná v zmluve s tým, že celkom mala žalobkyňa na základe tejto zmluvy zaplatiť sumu 1.520,- eur. Dojednaný administratívny poplatok je neprijateľný, spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, na ktorú skutočnosť súd prvej inštancie správne poukázal.

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

8. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 378 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalobkyňi v odvolacom konaní nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, lebo jej z obsahu spisu trovy odvolacieho konania nevplývajú, ani návrh predložený nebol (§ 255 ods. 1 CSP).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane,

aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.